

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 24 marca 2009 r.

w sprawie środków C 52/07 (ex NN 64/07) przyznanych przez Hiszpanię na Program pomocy na rzecz przemysłu tekstylnego i odzieżowego

(notyfikowana jako dokument nr C(2009) 2017)

(Jedynie tekst w języku hiszpańskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2009/553/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 5 lipca 2006 r. do Komisji wpłynęła skarga dotycząca programu pomocy na rzecz przemysłu tekstylnego realizowanego przez Hiszpanię („Plan de apoyo al sector textil y de la confección”), zwanego dalej „programem na rzecz przemysłu tekstylnego”.
- (2) Pismem z dnia 1 sierpnia 2006 r. Komisja wezwała władze hiszpańskie do udzielenia wszelkich niezbędnych informacji dotyczących wspomnianego programu na rzecz przemysłu tekstylnego, zaś władze hiszpańskie udzieliły odpowiedzi w piśmie z dnia 29 września 2006 r., zarejestrowanym w dniu 2 października 2006 r.
- (3) W dniu 13 listopada 2007 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające. Po ogłoszeniu wszczęcia postępowania Komisja otrzymała uwagi od dwóch zainteresowanych osób trzecich pragnących zachować anonimowość, odpowiednio w dniu 22 lutego 2008 r. oraz

w dniu 9 kwietnia 2008 r. W piśmie z dnia 18 kwietnia 2008 r. Komisja wezwała do udzielenia wyjaśnień, na co władze hiszpańskie udzieliły odpowiedzi w piśmie z dnia 30 maja 2008 r. Komisja przekazała władzom hiszpańskim uwagi zainteresowanych osób trzecich w dniu 6 maja 2008 r., na co władze udzieliły odpowiedzi w piśmie z dnia 12 czerwca 2008 r.

- (4) W dniu 11 września 2008 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli różnych ministerstw hiszpańskich oraz Komisji. W piśmie z dnia 17 września 2008 r. władze hiszpańskie przedstawiły informacje uzupełniające.
- (5) W dniach 3 października 2008 r. oraz 19 lutego 2009 r. Komisja za pomocą poczty elektronicznej wezwała do udzielenia dodatkowych informacji, na co władze hiszpańskie udzieliły odpowiedzi w dniach 21 października 2008 r. oraz 20 lutego 2009 r.

2. OPIS BENEFICJENTA I ŚRODKÓW POMOCY

2.1. Cele hiszpańskiego programu na rzecz przemysłu tekstylnego

- (6) Program na rzecz przemysłu tekstylnego to program, który ma na celu udzielanie pomocy przedsiębiorstwom z branży tekstylnej w zakresie dostosowania się do pełnej liberalizacji handlu tekstyliami, a także zwiększenia ich konkurencyjności, przy jednoczesnym zachowaniu jak największej liczby przedsiębiorstw i miejsc pracy w sektorze. Jego celem było również ograniczanie negatywnych skutków liberalizacji handlu produktami tekstylnymi oraz odzieżowymi dla pracowników i całych obszarów działalności.
- (7) Program obejmował środki skierowane bezpośrednio do przedsiębiorstw w takich obszarach jak: badania techniczne, projekty innowacyjne oraz promocja wywozu; inne środki skierowane były w większym stopniu na elementy szkolenia i zatrudnienia, przynosząc równocześnie pośrednio korzyści przedsiębiorstwom, oraz na przywrócenie działalności przemysłowej w regionach dotkniętych procesem przenoszenia produkcji za granicę przez przedsiębiorstwa działające w tym sektorze.

⁽¹⁾ Dz.U. C 239 z 11.10.2007, s. 12.

2.2. Beneficjenci

- (8) Program na rzecz przemysłu tekstylnego obejmował wszystkie przedsiębiorstwa z sektora tekstylnego i odzieżowego, na których działalność przemysłową wpływ miały ogólne układy zbiorowe dotyczące sektora tekstylnego i odzieżowego lub figurujące w pozycjach 17 oraz 18.1 i 18.2 krajowej klasyfikacji działalności gospodarczej (Clasificación Nacional de Actividades Económicas – CNAE). Według informacji przedłożonych przez władze hiszpańskie w 2001 r. w sektorze aktywnie działało 15 438 przedsiębiorstw, w których zatrudnionych było 211 831 pracowników. W 2007 r. liczba przedsiębiorstw zmniejszyła się do 11 554 przedsiębiorstw, a liczba zatrudnionych do 140 541, zaś w 2008 r. liczba zatrudnionych spadła aż do 127 354. Oznacza to zmniejszenie się liczby przedsiębiorstw o 25 % w latach 2001–2007 na skutek globalizacji w tym sektorze.
- (9) Hiszpański przemysł tekstylny i odzieżowy składa się w 75 % z przedsiębiorstw zatrudniających poniżej 10 pracowników i w 35 % z przedsiębiorstw zatrudniających 1–2 osoby.

2.3. Środki

- (10) Środki, w odniesieniu do których Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, są następujące:

1. Program wspierania badań technicznych w przemyśle tekstylnym i odzieżowym

- (11) Celem tego szczególnego środka było wsparcie projektów rozwoju przemysłowego i technologicznego zwiększających potencjał technologiczny przedsiębiorstw oraz rozszerzających zakres współpracy w zakresie badań i rozwoju pomiędzy przedsiębiorstwami z branży tekstylnej i odzieżowej oraz innymi organizacjami zaangażowanymi w badania, jak również w rozpowszechnianie ich wyników.
- (12) Projektami kwalifikującymi się do wykorzystania tego środka pomocy były projekty badawczo-rozwojowe; inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne realizowane wyłącznie na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w celu wdrożenia zaawansowanych technologii w ich procesach produkcyjnych; projekty polegające na rozpowszechnianiu rezultatów działań badawczo-rozwojowych oraz projekty dotyczące zawierania i rozwijania porozumień o współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami.
- (13) Według władz hiszpańskich program ten opierał się na już zatwierdzonym programie pomocy N 415/2004⁽¹⁾. Celem programu było wsparcie badań technicznych w przemyśle tekstylnym i odzieżowym. W latach 2005–2007 budżet programu wynosił 12,5 mln EUR w formie dotacji oraz 51 mln EUR w formie nieoprocentowanych pożyczek do spłacenia w ciągu 12 lat, wliczając w to dwuletni okres karencji.

towanych pożyczek do spłacenia w ciągu 12 lat, wliczając w to dwuletni okres karencji.

2. Program ponownego uprzemysłowienia regionów, które ucierpiały na skutek zmian strukturalnych w sektorze tekstylnym.

- (14) Celem tego środka było wsparcie ponownego uprzemysłowienia regionów, które ucierpiały na skutek zmian strukturalnych. Do wykorzystania pomocy kwalifikowały się następujące projekty:
- inwestycje w infrastrukturę techniczną i przemysłową;
 - tworzenie nowych rodzajów działalności przemysłowej;
 - tworzenie technologicznych grup innowacyjnych przedsiębiorstw, na przykład w formie parków naukowo-technologicznych, ośrodków innowacji i technologii, europejskich ośrodków innowacji i technologii, agencji rozwoju, podmiotów zajmujących się transferem technologii;
 - starania różnych przedsiębiorstw zmierzające do zdynamizowania gospodarki lokalnej;
 - rozwój przedsiębiorstw z sektorów rozwiniętych wprowadzających procesy technologiczne;
 - tworzenie i rozwój sektorów wschodzących.
- (15) Fundusze przydzielone na lata 2006–2008 wyniosły 11,1 mln EUR w formie dotacji oraz 155,2 mln EUR w formie nieoprocentowanych, zwrotnych pożyczek z piętnastoletnim okresem amortyzacji i pięcioletnim okresem karencji. Władze hiszpańskie podkreśliły, że środek ten oparty był na już zatwierdzonym programie pomocy N 101/2005⁽²⁾.

3. Kredyty specjalne udzielane przez Empresa Nacional de Innovación SA (ENISA)⁽³⁾ na modernizację MŚP

- (16) W ramach tego środka przewidziano kredyty preferencyjne odpowiadające wkładowi kapitałowemu, mające wspierać modernizację produktów, procesów i zarządzania MŚP, jak również tworzenie nowych przedsiębiorstw technologicznych w regionach, które ucierpiały na skutek zmian strukturalnych. Do korzystania z tego środka kwalifikowały się MŚP w dobrej sytuacji ekonomicznej i finansowej. Duże przedsiębiorstwa oraz firmy mające trudności były wykluczone. Wybrane projekty biznesowe otrzymywały od ENISA dotację w postaci obniżenia oprocentowania o 0,5 %. Stała stopa procentowa wynosiła Euribor 1 rok plus 0,25 pp dla kredytów z okresem amortyzacji od 4 do 8 lat oraz z okresem karencji od 2 do 6 lat. Maksymalna wysokość dotacji dla jednego przedsiębiorstwa wynosiła 30 000 EUR.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji C(2004) 4709 z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie pomocy N 415/2004 Promocja badań technicznych w przemyśle tekstylnym (2005–2007) (Dz.U. C 72 z 24.3.2006, s. 2).

⁽²⁾ Decyzja Komisji C(2005) 1532 z dnia 18 maja 2005 r. w sprawie pomocy państwa na rzecz ponownego uprzemysłowienia (Dz.U. C 235 z 23.9.2005, s. 3).

⁽³⁾ ENISA to przedsiębiorstwo publiczne związane z Ministerstwem Przemysłu, Turystyki i Handlu poprzez Dyрекcję Generalną ds. Polityki w zakresie Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

(17) Budżet przeznaczony na ten środek na lata 2006–2008 wyniósł 4,07 mln EUR. Starano się zapewnić, by element pomocowy (obniżenie oprocentowania o 50 punktów bazowych) mieścił się poniżej progu 200 000 EUR ⁽¹⁾.

4. Kredyty z preferencyjnym oprocentowaniem przyznawane przez ICO

(18) W ramach tego środka przedsiębiorstwa korzystały z preferencyjnie oprocentowanych kredytów na innowacyjne inwestycje produkcyjne. Kredyty te bazowały na porozumieniu pomiędzy Ministerstwem Przemysłu, Turystyki i Handlu a publiczną instytucją finansową Instituto de Crédito Oficial (ICO) z dnia 5 września 2006 r. ICO występowała w charakterze pośrednika pomiędzy bankami komercyjnymi biorącymi udział w projekcie, zaś Ministerstwo Przemysłu, Turystyki i Handlu finansowało preferencyjne stopy procentowe. Warunki finansowania były następujące:

a) do 70 % inwestycji bez VAT, w ramach progów wartości pomocy państwa obowiązujących w Unii Europejskiej;

b) inwestycje ograniczone są do nowych aktywów;

c) inwestycja powinna zostać zakończona w ciągu 2 lat od podpisania operacji (w wyjątkowych okolicznościach w ciągu trzech lat na wniosek z uzasadnieniem przedłożony ICO);

d) beneficjent mógł wybierać pomiędzy 5 latami amortyzacji bez okresu karencji, 7 latami z dwuletnim okresem karencji oraz 10 latami z dwuletnim okresem karencji;

e) instytucja kredytowa mogła dokonać wyboru pomiędzy stopą procentową Euribor 6 lat plus 0,75 % a Euribor 6 miesięcy plus 0,50 %, jeśli operacja gwarantowana była przez Towarzystwo Gwarancji Wzajemnych (TGW). Instytucje kredytowe nie mogły otrzymywać prowizji, zaś w przypadku amortyzacji naliczanej z góry nakładano karę w wysokości 1 % w przypadku stałej stopy procentowej. Operację obsługiwały banki i kasy oszczędnościowe uczestniczące w projekcie;

f) przedsiębiorstwo będące beneficjentem końcowym płaciło odsetki w wysokości odpowiadającej stopie Euribor pomniejszonej o 0,5 %;

g) w celu ułatwienia przedsiębiorstwom uzyskiwania gwarancji, 67 % kosztów gwarancji udzielanej w ramach regionalnych programów gwarancji wzajemnych było refinansowane przez Compañía Española de Reafianzamiento SA (CERSA);

h) Ministerstwo Przemysłu, Turystyki i Handlu przyznawało roczną stopę procentową do wysokości do 1,25 % ogółem lub do 1 % w przypadku udzielenia gwarancji w ramach TGW.

Beneficjentami nie mogły być przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw, których działalność podstawowa polegała na dystrybucji. Budżet przewidziany na ten środek wyniósł 450 mln EUR.

5. Wspieranie wywozu produktów hiszpańskich (ICEX)

(19) Hiszpański Instytut Handlu Zagranicznego (Instituto Español de Comercio Exterior, „ICEX”) wdrożył szereg środków pomocowych w ramach programu na rzecz przemysłu tekstylnego:

a) stworzenie infrastruktury informacyjnej, np. portali internetowych;

b) usługi na rzecz przedsiębiorstw w związku ze zbiorowym udziałem w targach;

c) doradztwo w zakresie możliwości wywozu dla przedsiębiorstw, które do tej pory nie prowadziły wywozu.

(20) Środki te były realizowane w ramach różnych inicjatyw, takich jak globalny program dla sektora mody (Plan Global de la Moda), program habitat hiszpański (Plan Hábitat de España), oficjalne stoiska, programy sektorowe, konsorcja eksportowe, programy zakładania placówek za granicą, programy wspomagania hiszpańskich marek, programy inicjacji promocji zewnętrznej (PIPE), pomoc w zakresie uczestnictwa w targach, spotkania przedstawicieli, misje handlowe, fora inwestycji i współpracy biznesowej, tworzenie i aktualizacja baz danych przedstawicieli, kampanie komunikacyjne i reklamowe.

6. Szkolenie ustawiczne

(21) Celem tego środka było zapewnienie szkolenia pracownikom zatrudnionym w hiszpańskim przemyśle tekstylnym i odzieżowym w celu podnoszenia ich kwalifikacji, a tym samym zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstwa i dotrzymania tempa modernizacji.

(22) Zgodnie z prawodawstwem krajowym ⁽²⁾ przedsiębiorstwa mogły wykorzystać na częściowe sfinansowanie swoich konkretnych programów szkoleniowych część kwot wpłaconych w trakcie poprzedniego roku obrachunkowego do Kasy Głównej Ubezpieczeń Społecznych (Tesorería General de la Seguridad Social) na określone programy szkoleniowe poprzez odliczenie jej od bieżących kwot wpłaconych na ubezpieczenie społeczne. W przypadku przemysłu tekstylnego i odzieżowego poprawione zostały niektóre wartości procentowe:

⁽¹⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz.U. L 379 z 28.12.2006, s. 5).

⁽²⁾ Dekret królewski 395/2007 z dnia 23 marca 2007 r., rozporządzenie TAS 2307/2007 z dnia 27 lipca 2007 r. oraz ustawa 51/2007 z dnia 26 grudnia 2007 r.

- w przypadku przedsiębiorstw zatrudniających od 1 do 2 osób: 100 % kwot lub 600 EUR (w miejsce 420 EUR w ramach środka ogólnego),
- w przypadku przedsiębiorstw zatrudniających od 3 do 5 osób: 100 % kwot lub 600 EUR (w miejsce 420 EUR w ramach środka ogólnego),
- w przypadku przedsiębiorstw zatrudniających od 6 do 9 osób: 100 % kwot lub 720 EUR (w ramach środka ogólnego, 100 % kwoty stanowiło jedyny warunek),
- w przypadku przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 49 osób: 100 % kwot (w miejsce 75 %),
- w przypadku przedsiębiorstw zatrudniających od 50 do 249 osób: 80 % kwot (w miejsce 60 %),
- w przypadku przedsiębiorstw zatrudniających 250 lub więcej osób: 60 % kwot (w miejsce 50 %).

(23) Ponadto przedsiębiorstwa skorzystały z dodatkowego kredytu w wysokości 5 % w ramach rekompensaty za godziny pracy stracone w wyniku szkolenia.

(24) Aby skorzystać z tych środków, przedsiębiorstwa musiały przedstawić Krajowemu Urzędowi Pracy (Servicio Nacional de Empleo Estatal) plan przekwalifikowania członków personelu zawierający informacje o zmianach w procesie produkcji, stworzeniu nowej struktury organizacyjnej, przeszkoleniu personelu na nowych maszynach i przekwalifikowaniu zwolnionych pracowników. W odrębnym dokumencie przedsiębiorstwo musiało wskazać cele dotyczące wydajności i utrzymania zatrudnienia, jak również ekonomiczną wielkość inwestycji i wkład własny. Ponadto plan przekwalifikowania wymagał zatwierdzenia przez parytetową komisję sektorową (składającą się w 50 % z przedstawicieli przedsiębiorstw oraz w 50 % z przedstawicieli związków zawodowych z sektora tekstylnego).

7. Utrzymanie zatrudnienia pracowników w zaawansowanym wieku

(25) Zgodnie z powszechnymi obowiązującymi przepisami hiszpańskimi przedsiębiorstwo zatrudniające pracownika w wieku powyżej 60 lat może skorzystać z obniżenia składki na ubezpieczenie społeczne o 50 %. W ramach programu próg wiekowy został obniżony do 55 lat w przypadku pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony, którzy pracowali w przedsiębiorstwie co najmniej pięć lat.

8. Zwolnienie z obowiązku gwarancji w przypadku rozłożenia opłat z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne

(26) Powszechnie obowiązujące przepisy hiszpańskie z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 33 ust. 4 dekretu królewskiego 1415/2004 z dnia 11 czerwca 2004 r.) zezwalają na odroczenie i spłatę w ratach zadłużenia z tytułu ubezpieczenia społecznego, o ile zostaną

spełnione określone warunki, obejmujące ustanowienie gwarancji pokrycia zadłużenia z tytułu ubezpieczenia społecznego. Jednakże przepisy wykonawcze do tej ustawy⁽¹⁾ umożliwiały organom hiszpańskim wyrażenie zgody na zwolnienie „w szczególnych okolicznościach” z obowiązku przedstawienia gwarancji pokrycia zadłużenia z tytułu ubezpieczenia społecznego.

2.4. Podstawy prawne programu

(27) Podstawę prawną dla *środka 1* (motywy 10–13) stanowi rozporządzenie ITC/217/2005 z dnia 4 lutego 2005 r.⁽²⁾, bazujące na rozporządzeniu Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw⁽³⁾.

(28) *Środek 2* (motywy 14 i 15) bazował na programie pomocy N 101/2005 zatwierdzonym decyzją Komisji C(2005) 1523 (zob. motyw 15) oraz XR/70/2007 w ramach systemu pomocy dla inwestycji regionalnych⁽⁴⁾.

(29) Podstawę prawną dla *środka 3* (zob. motywy 16 i 17) stanowi ustawa 30/2005 z dnia 29 grudnia 2005 r.⁽⁵⁾.

(30) Podstawę prawną dla *środka 4* (motyw 18) stanowi wymieniona wyżej ustawa 30/2005, siedemdziesiąty pierwszy przepis dodatkowy: działania Instituto de Crédito Oficial przy udzielaniu pożyczek przedsiębiorstwom z sektora tekstylnego, obuwniczego, meblarskiego i zabawkarskiego.

(31) *Środek 5* (motywy 19 i 20) bazował na art. 14 ust. 1 lit. d) oraz art. 17 ust. 3 lit. m) ustawy 38/2003 z dnia 17 listopada 2003 r.

(32) *Środek 6* (motywy 21–24) podlega dekretowi królewskiemu 1046/2003 z dnia 1 sierpnia 2003 r., rozporządzenie TAS/500/2004 z dnia 13 lutego 2004 r.

(33) Ogólna norma dotycząca *środka 7* (motyw 25) została zapisana w dekreście królewskim z mocą ustawy 5/2006 z dnia 9 czerwca 2006 r.

(34) *Środek 8* (zob. motyw 26) podlega art. 33 ust. 4 dekretu królewskiego 1415/2004 z dnia 11 czerwca 2004 r.

2.5. Czas trwania programu

(35) Program na rzecz przemysłu tekstylnego został najwyraźniej podpisany w czerwcu 2006 roku i obowiązywał do dnia 31 grudnia 2008 r. Według informacji przedłożonych w dniu 17 września 2008 r. przez władze hiszpańskie nie przewiduje się przedłużenia programu (zgodnie z art. I.2 programu na rzecz przemysłu tekstylnego). Jednak *środek 1* był stosowany od 2005 r. do 2007 r.

⁽¹⁾ Artykuł 33 ust. 4 lit. d) dekretu królewskiego 1415/2004 z dnia 11 czerwca 2004 r.

⁽²⁾ Boletín Oficial del Estado (B.O.E.) z 9.2.2005.

⁽³⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 33.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 169 z 21.7.2007, s. 18.

⁽⁵⁾ Budżet państwa, dwudziesty siódmy przepis dodatkowy.

3. PRZYCZYNY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (36) W swojej decyzji z dnia 13 listopada 2007 r. o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego („decyzja o wszczęciu postępowania”) Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące zgodności środków ze wspólnym rynkiem i odniosła się do możliwości niedozwolonego łączenia różnych środków przewidzianych w ramach programu na rzecz przemysłu tekstylnego:
- a) w szczególności w odniesieniu do *środka 1*: w ramach programu pomocy N 415/2004 – miał on zastosowanie wyłącznie do roku 2007, podczas gdy program na rzecz przemysłu tekstylnego obowiązywał do roku 2008. Władze hiszpańskie powinny wyjaśnić kwestię zgodności zamierzonych środków pomocy na badania techniczne z warunkami programu N 415/2004;
 - b) w odniesieniu do *środka 2* Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące zgodności środka z warunkami rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych dla pomocy regionalnej ⁽¹⁾;
 - c) w odniesieniu do *środka 3* sposób, w jaki władze hiszpańskie zapewniłyby zgodność z rozporządzeniem w sprawie pomocy *de minimis*, był dla Komisji niejasny;
 - d) Komisja wyraziła obawy dotyczące ewentualnego niedozwolonego łączenia *środka 4 de minimis* z innymi rodzajami pomocy dotyczącymi tych samych kwalifikowalnych kosztów;
 - e) w odniesieniu do *środka 5* informacje przekazane przez władze hiszpańskie były niewystarczające do dokonania oceny zgodności rzeczzonego środka z wydanym przez Komisję rozporządzeniem w sprawie wyłączeń blokowych dla małych i średnich przedsiębiorstw ⁽²⁾;
 - f) podstawy prawne *środków 6* oraz *7* nie zostały wyjaśnione;
 - g) w odniesieniu do *środka 8* Komisja nie miała pewności, czy środek nie miał charakteru dyskryminującego i nie wymagał uprzedniego zgłoszenia do Komisji.

4. UWAGI PRZEDSTAWIONE PRZEZ HISZPANIĘ

- (37) Władze hiszpańskie argumentowały, iż decyzja o wszczęciu postępowania stoi w sprzeczności z orzeczeniem w sprawie *Italgrani II* ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 302 z 1.11.2006, s. 29.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 33).

⁽³⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 5 października 1994 r., sprawa C-47/91, *Włochy przeciwko Komisji (Italgrani II)*, Rec. 1992, s. I-4635).

Środek 1

- (38) Władze hiszpańskie wyjaśniły, że oprócz podstawy prawnej N 415/2004 – (środek przewidziany dla dużych przedsiębiorstw, którego realizacja zakończyła się w dniu 31 grudnia 2007 r.), wymienionej we wcześniejszej korespondencji, zastosowanie miał już zatwierdzony program XS 50/2005 ⁽⁴⁾ adresowany do MŚP, którego okres obowiązywania upływał dnia 30 czerwca 2007 r.
- (39) Rzeczywiście wydatkowany budżet wyniósł 14,24 mln EUR w formie dotacji oraz 36,72 mln EUR w formie zwrotnych nieoprocentowanych kredytów o dwunastoletnim okresie amortyzacji. W dniu 21 października 2008 r. władze hiszpańskie potwierdziły, że warunki zawarte w programie były przestrzegane i zadeklarowały, że program N 415/2004 nie był i nie będzie stosowany po dniu 31 grudnia 2007 r. oraz że program XS 50/2005 nie był i nie będzie stosowany po dniu 30 czerwca 2008 r.

Środek 2

- (40) Władze hiszpańskie wyjaśniły, że program N 101/2005 zakończył się z chwilą wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1628/2006 ⁽⁵⁾. Następnie władze hiszpańskie powiadomiły o programie N 430/2006, który został wycofany w dniu 26 stycznia 2007 r. Od tego czasu, zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze hiszpańskie w dniu 30 maja 2008 r., środki bazowały na programie XR/70/2007 ⁽⁶⁾. Branża włókien syntetycznych nie kwalifikowała się do uczestnictwa w programach pomocowych N 101/2005 oraz XR/70/2007, zgodnie z ust. 4 rozporządzenia ITC/1014/2005 i ust. 4 rozporządzenia ITC/3098/2006, zmienionego ust. 3 rozporządzenia ITC/643/2007.
- (41) Ponadto władze hiszpańskie potwierdziły, że środek mógł kwalifikować się jako inwestycja początkowa w rozumieniu rozporządzenia ministerialnego ITC/643/2007 z dnia 2 października 2007 r. zmieniającego rozporządzenie ITC/3098/2006 ⁽⁷⁾. Opis beneficjentów zawarty w ust. 4 rozporządzenia ministerialnego ITC/643/2007 odpowiadał definicji inwestycji początkowej w rozumieniu wytycznych w sprawie pomocy regionalnej ⁽⁸⁾ oraz rozporządzenia (WE) nr 1628/2006.

- (42) Wydatkowany budżet obejmował 10,97 mln EUR w formie dotacji oraz 150,8 mln EUR w formie zwrotnych kredytów.

⁽⁴⁾ XS 50/2005 Program wsparcia badań technicznych w przemyśle tekstylnym i odzieżowym (Dz.U. C 19 z 26.1.2006, s. 3).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej (Dz.U. L 302 z 1.11.2006, s. 29).

⁽⁶⁾ Dz.U. C 169 z 21.7.2007, s. 18.

⁽⁷⁾ B.O.E. z 10.10.2006.

⁽⁸⁾ Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 (Dz.U. C 54 z 4.3.2006, s. 13).

Środek 3

- (43) Władze hiszpańskie potwierdziły, że beneficjentami były wyłącznie MŚP. Szacunkowa maksymalna kwota pomocy wynosząca 30 000 EUR na przedsiębiorstwo została obliczona na podstawie maksymalnej kwoty kredytu wynoszącej 1 000 000 EUR. Od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 13 stycznia 2008 r. ze środka skorzystało dziesięć przedsiębiorstw, zaś wnioski 23 przedsiębiorstw o przyznanie pomocy zostały odrzucone. Nie przyznano dotacji w postaci obniżenia oprocentowania o 0,5 punktu procentowego.
- (44) W dniu 30 maja 2008 r. oraz w trakcie spotkania, które odbyło się dnia 11 września 2008 r., władze hiszpańskie podkreśliły, że finansowanie zostało przyznane na normalnych warunkach rynkowych, zaś duże przedsiębiorstwa oraz przedsiębiorstwa zagrożone zostały wykluczone. Hiszpańskie władze potwierdziły to pismem z dnia 21 października 2008 r. i zobowiązały się nie stosować tego środka do czasu zakończenia realizacji programu.

Środek 4

- (45) Podstawą prawną dla tego środka było rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis*. Maksymalna kwota kredytu możliwego do uzyskania przez pojedynczego beneficjenta została ustalona na 2,3 mln EUR. W każdym przypadku przestrzegano progów *de minimis*. Kwoty te nie mogły łączyć się z inną pomocą, jeśli prowadziłoby to do przekroczenia dozwolonego progu *de minimis*. W związku z tym każdy beneficjent zobowiązany był wypełnić druk deklaracji rocznej. Raz w roku ICO sporządzała rejestry beneficjentów środka, które były przesyłane do instytucji kredytowych współpracujących z ICO.
- (46) Do września 2008 r. wydatkowano 54,79 mln EUR z ogólnej kwoty 450 mln EUR. Maksymalna kwota kredytu wyniosła 2,3 mln EUR. Stopy procentowe wahały się od 5,59 % do 4,94 %, jako że europejska stopa referencyjna dla Hiszpanii wynosiła 5,19 %. Władze hiszpańskie potwierdziły stosowanie nowego komunikatu w sprawie ustalania stóp referencyjnych⁽¹⁾ od dnia 1 lipca 2008 r. Według władz hiszpańskich współpracujące podmioty finansowe określały wysokość marży dodawanej do stopy referencyjnej. Ponadto ICO przekazywał im informacje dotyczące średnich marż stosowanych w Hiszpanii na podstawie danych dostarczanych przez Banco de España.
- (47) W dniu 21 października 2008 r. władze hiszpańskie przedłożyły generalne zestawienie pomocy *de minimis* przyznanej w latach 2006, 2007 oraz 2008, jak również odpowiednie deklaracje. Władze hiszpańskie zobowiązały się przestrzegać w przyszłości rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis*.

Środek 5

- (48) Omawiane środki były środkami ogólnymi, dostępnymi dla wszystkich sektorów. Dotowane działania były podobne do działań wymienionych w art. 5 rozporządzenia

w sprawie MŚP. Oszacowanie wartości pomocy stanowiło poważną trudność, ponieważ środek stosowany był w sposób nieciągły, pośredni i niedokładny.

- (49) Fundusze wydatkowane w latach 2006–2008 wyniosły 7,5 mln EUR. Władze hiszpańskie wskazały, że środek ten, z którego korzystały również duże przedsiębiorstwa, objęty był rozporządzeniem w sprawie pomocy *de minimis*.
- (50) W kwestii stosowania rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis* władze hiszpańskie wyjaśniły, że zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. d) ustawy 38/2003 z dnia 17 listopada 2003 r. ICEX zażądał od każdego beneficjenta wystawienia oświadczenia w sprawie pomocy otrzymanej w związku z tymi samymi kosztami kwalifikacyjnymi. Beneficjenci byli zobowiązani informować ICEX o przyszłych dotacjach. Zgodnie z art. 17 ust. 3 lit. m) ICEX zobowiązany jest weryfikować zgodność z innymi rodzajami pomocy otrzymanymi w związku z tymi samymi kosztami kwalifikowanymi. Władze hiszpańskie przedstawiły tabelę wskazującą, że pomoc *de minimis* przyznana przez ICO oraz ICEX w latach 2006–2008 na rzecz przemysłu tekstylnego i odzieżowego nie przekroczyła progu 200 000 EUR w przeliczeniu na przedsiębiorstwo w ciągu trzech lat podatkowych.

Środek 6

- (51) Środek ten miał charakter ogólny, chociaż adresowany był przede wszystkim do MŚP. W związku z tym jedynie przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 5 osób mogły otrzymać kwoty wyższe niż suma wpłacona do kasy ubezpieczeń społecznych w roku poprzednim. Pozostali beneficjenci mogli odzyskać jedynie pewien procent wpłaconej kwoty na specjalne cele szkoleniowe w ramach danego roku obrachunkowego. Według władz hiszpańskich wielkość pomocy wyniosła ok. 11,3 % w przypadku MŚP oraz 20 % w przypadku dużych przedsiębiorstw. Przewidziany budżet wyniósł 50 000 EUR rocznie.
- (52) Do dnia 13 stycznia 2008 r. tylko jedno przedsiębiorstwo zostało wybrane do skorzystania ze środka. Hiszpańskie władze potwierdziły, że stosownie do wytycznych w sprawie ratowania i restrukturyzacji⁽²⁾ przedsiębiorstwa zagrożone zostały wyłączone z tego programu.

Środek 7

- (53) Władze hiszpańskie podkreśliły, że przedsiębiorstwa mogły korzystać ze środka wyłącznie w odniesieniu do pracowników w wieku powyżej 55 lat, którzy byli zatrudnieni w przedsiębiorstwie przez co najmniej 5 lat, co ograniczyło liczbę uprawnionych do skorzystania ze środka do ok. 50 %. Beneficjentami były głównie kobiety (53 %), 76 % z nich miało bardzo niskie kwalifikacje i wykształcenie, co ograniczało możliwości znalezienia przez nie innej pracy.
- (54) Władze hiszpańskie podkreśliły, że art. 137 ust. 1 oraz art. 4 traktatu WE przyznają państwom członkowskim autonomię w sprawach ubezpieczeń społecznych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

⁽²⁾ Komunikat Komisji – Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2).

- (55) Do dnia 1 stycznia 2008 r. z programu skorzystało 2 015 przedsiębiorstw na rzecz 6 313 pracowników, co stanowiło 16,6 % przedsiębiorstw oraz 4,5 % pracowników w sektorze. 56 % przedsiębiorstw korzystających ze środka otrzymało go wyłącznie dla jednego pracownika, 30 % dla 2, 3 lub 4 pracowników, 13 % dla 5–30 pracowników, zaś tylko 1 % dla powyżej 30 pracowników. 1 428 przedsiębiorstw otrzymało premię w wysokości mniejszej niż 500 EUR. Budżet przewidziany na ten środek wynosił 15 mln EUR rocznie. Średnia wartość pomocy w przeliczeniu na pracownika w wieku 55–58 lat wyniosła 151 EUR/miesiąc, co odpowiadało intensywności na poziomie 8,3 % kosztów pracowniczych. Pomoc na rzecz pracowników w wieku 59 lat sięgnęła 44 EUR/miesiąc, co stanowiło równowartość 2,6 % kosztów pracowniczych. Jedyne 5,2 % pracowników tego sektora kwalifikowało się do skorzystania z omawianego środka. Średni efekt dla przedsiębiorstwa wynosił 0,3 % ponoszonych kosztów pracowniczych.
- (56) Pomimo nazwy nadanej temu środkowi nie miał on na celu utrzymania zatrudnienia, lecz stanowił alternatywę dla przejścia na wcześniejszą emeryturę. Ponadto władze hiszpańskie stwierdziły, że kwota 151 EUR/miesiąc była wystarczającą zachętą do utrzymania zatrudnienia danej osoby zamiast zatrudniania jej ponownie, nie zgłaszając tego faktu.
- (57) Środek ten mógł mieć zastosowanie w branży włókien syntetycznych, jeśli przedsiębiorstwo prowadziło główną działalność w przemyśle tekstylnym i jeśli podlegało postanowieniom zbiorowych układów pracy obowiązujących w sektorze tekstylnym i odzieżowym, nie zaś w sektorze chemicznym. W związku z tym szanse wykorzystania środka przez takich producentów włókien sztucznych były niewielkie.

Środek 8

- (58) Władze hiszpańskie potwierdziły pismem z dnia 17 września 2008 r., że był to środek o charakterze ogólnym oraz że w ramach programu na rzecz przemysłu tekstylnego przedsiębiorstwom z sektora tekstylnego nie zostały przyznane żadne moratoria podatkowe.
- (59) W dniu 21 października 2008 r. władze hiszpańskie zobowiązały się, że w mało prawdopodobnym przypadku, w którym przedsiębiorstwo z branży tekstylnej lub odzieżowej zwróciłoby się o zwolnienie z obowiązku ustanowienia gwarancji z tytułu odroczonej płatności, sytuacja ta zostałaby rozwiązana na podstawie zasad ogólnych, nie zaś na podstawie programu na rzecz przemysłu tekstylnego.
- (60) Na koniec władze hiszpańskie zobowiązały się przestrzegać prawodawstwa wspólnotowego w odniesieniu do łączenia środków pomocy *de minimis*.

5. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON TRZECICH

- (61) Komisja otrzymała uwagi od dwóch stron chcących zachować anonimowość.
- (62) Pierwsza uwaga zawierała sprzeciw wobec sektorowej pomocy państwa dla branży tekstylnej ze względu na zakłócanie przez nią konkurencji. Wyrażono w niej poparcie dla stanowiska przyjętego przez Komisję

w decyzji o wszczęciu postępowania oraz podkreślono, że w ramach programu na rzecz przemysłu tekstylnego nie wskazano ograniczeń dotyczących wysokości dotacji, jakie mogło otrzymać każde przedsiębiorstwo. Uzasadnienie przedstawione przez władze hiszpańskie było niewystarczające. Pomoc dla działań badawczo-rozwojowych była użyteczna, aczkolwiek powinna zostać ograniczona do MŚP. Należałoby równocześnie odrzucić możliwość udzielenia pomocy dotyczącej środków niematerialnych i prawnych, jako że może ona łatwo stać się przedmiotem nadużyć. Ponadto środki szkoleniowe dla pracowników zwalnianych z branży tekstylnej przynosiły korzystny skutek, jednak przyznanie zniżki na składki z tytułu ubezpieczenia społecznego w wysokości 80 % stanowiło jedynie pośrednią korzyść dla pracowników i było nie do zaakceptowania. Gdyby przedsiębiorstwa tekstylne otrzymały lepsze warunki spłaty zadłużenia z tytułu ubezpieczeń społecznych w ratach, stanowiłoby to zabronioną pomoc państwa.

- (63) Pozostałe uwagi dotyczyły niezwykle niskiej ceny spółki Geotexan na rynku hiszpańskim, co mogło wynikać z zastosowania hiszpańskiego programu na rzecz przemysłu tekstylnego.

6. ODPOWIEDŹ HISZPANII NA UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON TRZECICH

- (64) Władze hiszpańskie stwierdziły, że w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja nie zakwalifikowała środków jako pomocy państwa, a jedynie wskazała na możliwość stanowienia przez nie takiej pomocy. Ponadto Hiszpania sprostowała, że dotacja na cele szkoleniowe dla przedsiębiorstw zatrudniających 50–249 osób oznaczała wzrost o 20 %, nie zaś o 80 %. Jej intensywność była zgodna z ograniczeniami wskazanymi w art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy szkoleniowej⁽¹⁾. Ponadto odbiorcą środka w postaci pomocy szkoleniowej był pracownik, który mógł pozostać w przedsiębiorstwie lub podnieść swoje kwalifikacje w celu znalezienia nowego zatrudnienia.
- (65) W odniesieniu do drugiej uwagi władze hiszpańskie argumentowały, że zarzuty zostały przedstawione ponieważ i bez poparcia jakimikolwiek dowodami. Celem programu na rzecz przemysłu tekstylnego było dostosowanie spółek z sektora do liberalizacji rynku, nie zaś faworyzowanie konkretnych przedsiębiorstw. Przykładem może być firma Geotexan założona w 2004 r. Zgodnie z kryteriami kwalifikacji do zatrzymania w przedsiębiorstwie pracowników w zaawansowanym wieku musieliby oni posiadać staż pracy przekraczający 5 lat, co w tym przypadku nie było możliwe. Nie istnieje dokumentacja dowodząca, że firma Geotexan skorzystała ze środka przeznaczonego na szkolenia. W każdym przypadku firma ta otrzymałaby korzyść w wysokości 970 EUR rocznie, co nie mogłoby stanowić podstawy do prowadzenia agresywnej polityki cenowej.
- (66) Podsumowując, przekazane uwagi nie wniosły nowych faktów ani przesłanek prawnych, zostały przedstawione w formie ogólnikowej bez dostarczenia jakichkolwiek dowodów, toteż nie powinny być brane pod uwagę.

⁽¹⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 20.

7. OCENA

7.1. Ustalenie, czy środki mają charakter pomocy państwa

- (67) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez wspieranie niektórych przedsiębiorstw lub gałęzi produkcji, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (68) Według władz hiszpańskich *środek 3* nie został zastosowany: obniżenie oprocentowania o 0,5 punktu procentowego nie zostało zrealizowane i finansowanie zostało przeprowadzone na normalnych warunkach rynkowych. Komisja zwróciła się do władz hiszpańskich o informacje w sprawie oprocentowania rzeczywiście przyznanego dziesięciu beneficjentom. Władze hiszpańskie udzieliły odpowiedzi dnia 13 marca 2009 r. Jedynie w dwóch przypadkach oprocentowanie było niższe od najniższej stopy referencyjnej w ciągu roku (kredyt na 300 000 EUR oraz inny w wysokości 100 000 EUR przy oprocentowaniu 4,114 w 2007 r., kiedy najniższa stopa referencyjna wynosiła 4,62). W związku z nieznaczną różnicą pomiędzy obiema wartościami Komisja musi stwierdzić, że pomoc państwa byłaby tak niewielka, iż sytuowałaby się poniżej progu *de minimis*. Władze hiszpańskie zobowiązały się nie stosować *środków* do czasu zakończenia programu. W związku z powyższym Komisja musi stwierdzić, że kwota pomocy była niższa niż próg *de minimis*, dlatego też nie można tu mówić o pomocy państwa.
- (69) Jeśli chodzi o *środków 4 i 5*, władze hiszpańskie wskazały, że były one objęte rozporządzeniem Komisji o pomocy *de minimis*, w związku z czym nie stanowiły pomocy państwa. Dlatego też Komisja musi jeszcze zbadać, czy warunki rozporządzenia *de minimis* zostały spełnione.
- (70) Jeśli chodzi o *środek 4*, władze hiszpańskie przedstawiły dowody, że w przeszłości przestrzegały rozporządzenia *de minimis* i zobowiązały się do przestrzegania tego rozporządzenia w przyszłości. Równocześnie zapewniły, że będą przestrzegać nowego komunikatu w sprawie ustalania stóp referencyjnych od dnia 1 lipca 2008 r.
- (71) Jeśli chodzi o *środek 5*, rozporządzenie *de minimis* wyłączało pomoc przeznaczoną na wsparcie wywozu. Ogólnie rzecz biorąc, pomoc dla wywozu zdefiniowana została w art. 1 lit. d) w tradycyjnej formie jako „pomoc bezpośrednio związana z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej”. Ponadto w motywie 6 rozporządzenie *de minimis* stwierdza, że „Pomoc na pokrycie kosztów uczestnictwa w targach handlowych bądź kosztów badań lub usług doradczych potrzebnych do wprowadzenia nowego lub już istniejącego produktu na nowy rynek nie stanowi zwykle pomocy wywozowej”. Tak więc, jeśli pomoc udzielana jest na potrzeby zbiorowego uczestnictwa w targach, objęta zostaje przepisami rozporządzenia *de minimis*⁽¹⁾. Pismem z dnia 30 maja 2008 r. władze hiszpańskie potwierdziły, że *środek* był traktowany jako bodziec dla przedsiębiorstw, które nie wywoziły dotąd swoich wyrobów na targi międzynarodowe, przez co spełniony został wspomniany warunek. Pomoc na potrzeby stworzenia infrastruktury informacyjnej poprzez portale internetowe nie stanowi pomocy wywozowej, zatem podlega przepisom rozporządzenia *de minimis*. Wreszcie świadczenie usług doradztwa w celu zwiększenia potencjału wywozowego przedsiębiorstw jest objęte rozporządzeniem *de minimis* i w związku z tym nie wchodzi w zakres definicji pomocy dla wywozu.
- (72) Komisja nadal miała jednak wątpliwości co do przestrzegania w przeszłości przez władze hiszpańskie przepisów rozporządzenia *de minimis*. Dlatego Komisja zwróciła się do władz hiszpańskich, aby – zgodnie z art. 3 ust. 3 rozporządzenia *de minimis* – udowodniły przestrzeganie w przeszłości przepisów rozporządzenia w zakresie *środków 4 i 5*. Jednocześnie zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia *de minimis* Komisja zwróciła się do władz hiszpańskich, aby zobowiązały się przestrzegać rozporządzenia w przyszłości. Oznaczało to, że przestrzegano maksymalnego limitu 200 000 EUR na przedsiębiorstwo przez wszystkie okresy w ciągu trzech lat obrachunkowych, w szczególności jeśli chodzi o możliwość łączenia z innymi środkami przewidzianymi w programie tekstylnym, bazującymi na tych samych kosztach kwalifikowanych. Jak wskazano w motywie 47, władze hiszpańskie przedstawiły dowody na przestrzeganie rozporządzenia *de minimis* w przeszłości i zobowiązały się do jego przestrzegania w przyszłości. Z czego wynika, że *środków 4 i 5* nie stanowią pomocy państwa.
- (73) *Środek 8* stanowi pomoc ogólną przewidzianą w ustawodawstwie hiszpańskim, która – według władz hiszpańskich – nigdy nie została zastosowana w programie na rzecz przemysłu tekstylnego. Jeśli w przyszłości jakiegokolwiek przedsiębiorstwo złoży wniosek o moratorium podatkowe, władze hiszpańskie zobowiązały się zastosować ogólne przepisy prawa, a nie wspomniany wyżej *środek*. Ponieważ nie zastosowano *środków 8*, w przedstawianym przypadku nie może być mowy o pomocy państwa.
- (74) *Środków 1, 2, 6 i 7* zostały przyznane z funduszy publicznych. *Środków* te wydają się dawać selektywną przewagę przedsiębiorstwom z sektora tekstylnego i odzieżowego, lepszą od warunków, jakie mają zastosowanie zgodnie z powszechnie obowiązującym ustawodawstwem, co stawia takie przedsiębiorstwa w sytuacji uprzywilejowanej. W sektorze tekstylnym i odzieżowym ma miejsce znacząca wymiana handlowa i w związku z tym *środków* te mogą wywierać negatywny wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi. Dlatego też wspomniane *środków* stanowią pomoc państwa zgodnie z art. 87 ust. 1.

⁽¹⁾ Zob. także decyzja Komisji C 89/01 z dnia 24 września 2002 r., którą Niemcy planują zastosować w odniesieniu do programu pomocy zatytułowanego „Wytyczne dotyczące promocji MŚP i poprawy potencjału przedsiębiorczości w Saksonii” (Dz.U. L 91 z 8.4.2003, s. 13), a w szczególności motyw 72 („Pomoc dotycząca kosztów uczestnictwa w wystawach handlowych oraz usług badawczych lub doradczych niezbędnych do wylansowania nowego produktu lub istniejącego produktu na nowym rynku nie powinna zwykle stanowić [...] pomocy w zakresie wywozu”).

7.2. Zgodność ze wspólnym rynkiem

Środki 1 i 2

- (75) W odniesieniu do *środka 1* Komisja stwierdziła, że zatwierdzony program pomocy N 415/2004 ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do dużych przedsiębiorstw oraz do kwalifikujących się działań badawczo-rozwojowych, obejmując: koszty osobowe, stosowne urządzenia i sprzęt, koszty doradztwa zewnętrznego, koszty funkcjonowania i dodatkowe koszty ogólne wynikające z działalności badawczej. Budżet wyniósł 16 mln EUR w dotacjach i 74,45 mln EUR w kredytach uprzywilejowanych.
- (76) Program na rzecz przemysłu tekstylnego definiował jako kwalifikujące się projekty dla dużych przedsiębiorstw: projekty badawczo-rozwojowe, projekty polegające na rozpowszechnianiu rezultatów działań badawczo-rozwojowych oraz projekty dotyczące zawierania i rozwijania porozumień o współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami. Budżet wyniósł 12,5 mln EUR w formie dotacji i 51 mln EUR w formie kredytów uprzywilejowanych.
- (77) Dnia 13 stycznia 2008 r., władze hiszpańskie ponownie potwierdziły swój zamiar przestrzegania warunków nałożonych w ramach programu. Na tej podstawie Komisja uważa za właściwe stwierdzić, że *środek 1* na rzecz dużych przedsiębiorstw spełnia kryteria wskazane w programie.
- (78) W przypadku *środka 1* przeznaczonego dla MŚP, które stanowią, według programu na rzecz przemysłu tekstylnego, jego główny cel, władze hiszpańskie stwierdziły, że będzie on zgodny z programem pomocy XS 50/2005. Cele programu XS 50/2005 obejmują promocję projektów badawczych dla MŚP, intensyfikację współpracy pomiędzy MŚP i organizacjami badawczymi oraz rozpowszechnianie rezultatów badań. Program ten, podobnie jak poprzedni, zapewnia pokrycie kosztów osobowych, właściwych urządzeń i sprzętu, kosztów doradztwa zewnętrznego, kosztów funkcjonowania oraz dodatkowych kosztów ogólnych wynikających z działalności badawczej, jak również inwestycji w aktywa rzeczowe oraz w wartości niematerialne i prawne i usługi doradztwa. Roczny budżet wyniósł 22 mln EUR wypłacanych w postaci dotacji lub kredytów uprzywilejowanych.
- (79) Projekty kwalifikujące się do objęcia programem na rzecz przemysłu tekstylnego to projekty badawczo-rozwojowe, inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne realizowane w celu wykorzystania zaawansowanych technologii w procesach produkcyjnych, projekty dotyczące rozpowszechniania rezultatów działań badawczo-rozwojowych oraz projekty dotyczące zawierania i rozwijania porozumień o współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami.
- (80) Komisja wyraża opinię, że *środek 1* przeznaczony dla MŚP spełnia kryteria zawarte w zatwierdzonym programie pomocy N 415/2004 oraz w programie pomocy XS 50/2005.
- (81) Ze swej strony *środek 2* bazował na już zatwierdzonym programie pomocy N 101/2005 od czerwca do dnia 1 listopada 2006 r. Program ten zorientowany był na wsparcie restrukturyzacji upadających stref przemysłowych w regionach objętych pomocą. Był on otwarty na wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe realizujące inwestycje w objętych pomocą regionach, z wyłączeniem sektorów górnictwa węglowego, produkcji stali oraz włókien syntetycznych. Pomoc była wypłacana w postaci nieoprocentowanych kredytów o maksymalnym okresie spłaty wynoszącym 10 lat, włączając okres karencji wynoszący 5 lat. Przewidziany budżet wynosił 400 mln EUR.
- (82) Program na rzecz przemysłu tekstylnego respektuje podstawowe kryteria z wyjątkiem jednego, dotyczącego nieoprocentowanych kredytów, które były udzielane na maksymalny okres 15 lat z 5-letnim okresem karencji zamiast na maksymalny okres 10 lat, ustalony w 11 punkcie programu. Po przebadaniu tego punktu Komisja akceptuje takie rozwiązanie, jako że rozdział I punkt 7.2 rozporządzenia ITC/3098/2006 wskazuje, że maksymalny okres kredytowania będzie wynosił 10 lat plus okres karencji wynoszący 5 lat. W związku z tym Komisja uznaje za właściwe stwierdzić, że *środek 2* spełnia kryteria ustalone w programie.
- (83) Dnia 3 lipca 2006 r. władze hiszpańskie po raz kolejny zgłosiły program w celu dostosowania go do nowych wytycznych dla pomocy regionalnej⁽¹⁾ (N 430/2007), a dnia 26 stycznia 2007 r. wycofały zgłoszenie, aby oprzeć program na rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu do krajowej regionalnej pomocy inwestycyjnej⁽²⁾. Dnia 20 marca 2007 r. przyjęto program XR/70/2007.
- (84) Projekty kwalifikujące się do objęcia pomocą, zgodnie z rozporządzeniem ITC/3098/2006 oraz rozporządzeniem ITC/643/2007, dotyczyły infrastruktury technicznej, tworzenia parków technologicznych, transferu wiedzy specjalistycznej, wzmocnienia i dywersyfikacji gospodarki lokalnej, tworzenia nowych form działalności przemysłowej, rozwoju sektorów rozwiniętych oraz tworzenia i ekspansji sektorów wschodzących. Przemysł włókien syntetycznych nie został objęty programem i *środek 2* ten został zaklasyfikowany jako mający charakter inwestycji początkowej.
- (85) Dlatego też Komisja wyraża opinię, że *środek 2* spełnia kryteria zawarte w programie pomocy N/101/2005 oraz w programie XR/70/2007, które zostały już zatwierdzone.
- (86) Władze hiszpańskie zobowiązały się równocześnie nie stosować środków po zakończeniu programów, na których one bazowały. Dlatego Komisja jest zdania, że *środki 1 i 2* były objęte wspomnianymi programami i w związku z tym stanowiły pomoc zgodną ze wspólnym rynkiem.

(1) Wytyczne w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007–2013 (Dz.U. C 54 z 4.3.2006, s. 13).

(2) Dz.U. L 302 z 1.11.2006, s. 29.

Środek 6

- (87) Komisja uważa, że środek ten, dotyczący określonego szkolenia, nie jest objęty rozporządzeniem Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych)⁽¹⁾ ani wcześniejszym rozporządzeniem o pomocy na potrzeby szkoleń, jako że środek nie dotyczy „nowego zatrudnienia”, a także ze względu na fakt, że ze środka mogą w równym stopniu korzystać duże przedsiębiorstwa.
- (88) Dlatego Komisja uznaje za właściwe ocenić środek, bazując bezpośrednio na treści art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu. Z przywołanego przepisu wynika, że pomoc przeznaczona na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (89) Komisja oceni zgodność środka 6 na zasadzie analogii⁽²⁾ z rozporządzeniem w sprawie pomocy na potrzeby szkoleń pomiędzy rokiem 2006 a dniem 1 sierpnia 2008 r. oraz z rozporządzeniem ogólnym w sprawie wyłączeń blokowych od dnia 29 sierpnia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r.
- (90) Intensywność pomocy na potrzeby określonych szkoleń wyniosła 19,96 % dla MŚP oraz 20 % dla dużych przedsiębiorstw. Jest to intensywność o wiele niższa niż 35 % ustanowione rozporządzeniem w sprawie pomocy na potrzeby szkoleń dla wniosku o przyznanie pomocy na szkolenia, a także niższa niż 25 % ustanowione w art. 39 rozporządzenia ogólnego w sprawie wyłączeń blokowych.
- (91) Jednakże rozpatrywane kwoty w niewielkim stopniu odbiegają od poziomów przewidzianych w ustawodawstwie ogólnym. Wzrost jest uzależniony od liczby zatrudnionych oraz od kwoty składek wpłacanych na ubezpieczenie społeczne w roku poprzednim. Warunki skorzystania ze środka były bardzo restrykcyjne, zważywszy że przedsiębiorstwa musiały opracować plan, który winien zostać zatwierdzony przez komisję parytetową (zob. motywy 24).
- (92) Dnia 20 lutego 2009 r. władze hiszpańskie potwierdziły, że już w rozdziale I punkt 1.A lit. c) programu na rzecz przemysłu tekstylnego uwzględniono wpływ dodatkowego bodźca motywującego dla dużych przedsiębiorstw zgodnie z art. 8 ust. 3 rozporządzenia ogólnego w sprawie wyłączeń blokowych. Dlatego też wnioskujące przedsiębiorstwa były zobowiązane przedstawić plan przekwalifikowania personelu Krajowemu Urzędowi Pracy z wyszczególnieniem celów zatrudnienia

i konkretnych środków. Krajowy Urząd Pracy sprawdzał zgodność z jednym lub większą liczbą wymogów zawartych we wspomnianym artykule rozporządzenia ogólnego w sprawie wyłączeń blokowych. Program zawierał dokument, w którym zamieszczono wielkości docelowe dotyczące wydajności oraz utrzymania zatrudnienia, jak również zakresu przedmiotowej inwestycji. Komisja parytetowa sporządzała jednak sprawozdanie dotyczące planu przekwalifikowania zawodowego przedłożone przez każde przedsiębiorstwo lub grupę. Na podstawie informacji zawartych w planie oraz w raporcie, które zostały złożone przez obserwatorów branżowych, państwo członkowskie dokonywało weryfikacji spełnienia kryteriów dotyczących wpływu bodźca motywacyjnego na duże przedsiębiorstwa.

- (93) Komisja uważa za właściwe stwierdzić, że wpływ pomocy na konkurencję oraz na wymianę handlową jest bardzo ograniczony. Dlatego Komisja uważa, że środek nie wpływa niekorzystnie na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W konsekwencji, Komisja uważa za słuszne ocenić, że wspomniany środek jest zgodny ze wspólnym rynkiem stosownie do przepisów art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Środek 7

- (94) Środek 7 również przyznawany jest z funduszy publicznych i wydaje się faworyzować konkretny sektor. Jeśli chodzi o jego zgodność ze wspólnym rynkiem, nie wydaje się, aby środek był w pełni objęty art. 15 obowiązującego rozporządzenia (WE) nr 800/2008 (rozporządzenie ogólne w sprawie wyłączeń blokowych) ani rozporządzenia Komisji (WE) nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia de 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia⁽³⁾, zważywszy że 37 spośród 11 544 przedsiębiorstw aktywnie działających w sektorze w roku 2007 to duże przedsiębiorstwa i że środek nie wywiera negatywnego wpływu na nowe miejsca pracy. Dlatego też środek oceniany jest na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c)⁽⁴⁾.
- (95) Pomoc państwowa polegająca na dopłatach do pensji w celu zwiększenia popytu na pracowników znajdujących się w niekorzystnej sytuacji „może stworzyć dodatkowe bodźce zachęcające przedsiębiorstwa do zwiększenia poziomu zatrudnienia pracowników należących do tej kategorii”. Pracownicy zostają zaliczeni do kategorii pracowników w niekorzystnej sytuacji po przekroczeniu 50 roku życia. 76 % pracowników z przedziału wiekowego 55–59 było słabo przeszkolonych i posiadało niskie kwalifikacje, co uniemożliwiało im przejście do pracy w innych sektorach w przypadku zwolnienia. Jeśli chodzi o liczbę pracowników objętych zastosowaniem środka, tylko 10 214 spośród 123 574 zatrudnionych w sektorze w roku 2008 znajdowało się

⁽¹⁾ Dz.U. L 214 z 9.8.2008, s. 3.

⁽²⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 2 czerwca 2004 r. w sprawie N 443/2003, Woda pochodząca z drugiego obiegu, Belgia, (C(2004) 1356 wersja ostateczna).

⁽³⁾ Dz.U. L 337 z 13.12.2002, s. 3.

⁽⁴⁾ Zob. argumentacja dotycząca środka A2 w decyzji Komisji N 244/2008, Hiszpański program dotyczący obuwnictwa, garbarstwa i produkcji wyrobów safianowych (Dz.U. C 52 z 5.3.2009, s. 1).

w przedziale wiekowym od 55 do 59 lat i tylko 6 700 spośród nich przepracowało w swoim przedsiębiorstwie 5 lat i było zatrudnionych na umowy na czas nieokreślony. Liczba ta odpowiadała 5,2 % ogólnej liczby pracowników sektora, zaś zakres zastosowania środka na pojedyncze przedsiębiorstwo obliczono na 0,3 % kosztów pracowniczych, co stanowi poziom o wiele niższy od poziomu 50 % kosztów kwalifikowanych, ustanowionego w art. 40 rozporządzenia ogólnego w sprawie wyłączeń blokowych. Wpływ środka był ograniczony także dlatego, że dotyczył on przede wszystkim (74 %) mikroprzedsiębiorstw, zaś kwota pomocy była bardzo niewielka (0,3 % kosztów pracowniczych). Pomimo niewielkiego wpływu finansowego na przedsiębiorstwo środek ten, według władz hiszpańskich, stanowił bodziec motywujący do utrzymania na stanowiskach przez jeszcze kilka lat pracowników, których środek dotyczył, zamiast zwalniać ich lub zatrudniać, nie zgłaszając tego faktu. Dlatego też pomoc wydawała się niezbędna i dobrze zorientowana na określoną grupę wiekową pracowników w niekorzystnej sytuacji, a jednocześnie proporcjonalna.

- (96) Jeśli chodzi o negatywny wpływ pomocy, należy uwzględnić fakt, że środek był adresowany wyłącznie do sektora tekstylnego i odzieżowego, czyli do przemysłu znajdującego się w stanie zapaści, w którym zatrudnienie spadło o 40 % od roku 2001.
- (97) Po rozważeniu pozytywnych i negatywnych skutków stwierdzono, że pomoc miała pozytywny wpływ, motywując głównie mikroprzedsiębiorstwa do utrzymania na stanowiskach pracowników powyżej 55 roku życia zamiast zatrudniania ich bez zgłaszania tego faktu, do czasu ukończenia przez nich 60 lat, a jednocześnie zniekształcenie konkurencji było najprawdopodobniej bardzo ograniczone ze względu na niewielką kwotę pomocy.
- (98) Dlatego też środek 7 jest zgodny ze wspólnym rynkiem oraz z art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

8. WNIOSEK

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Pomoc przyznana przez Hiszpanię w ramach *środków 1 i 2*, o których mowa w motywach od 11 do 15 powyżej, dotyczących programu promocji badań technicznych oraz programu ponownego uprzemysłowienia sektora tekstylnego i odzieżowego była objęta zatwierdzonymi programami pomocy N 415/2004 i N 101/2005, oraz programami XS 50/2005 i XS 70/2007, w związku z czym nie stanowi pomocy państwa.

2. *Środki 3, 4 i 5*, o których mowa w motywach od 16 do 20 powyżej, dotyczące kredytów preferencyjnych udzielanych przez ENISA na modernizację MŚP, kredytów z oprocentowaniem preferencyjnym udzielanych przez ICO oraz promocji wywozu przez ICEX sytuują się poniżej progu ustalonego przez rozporządzenie *de minimis*, dlatego też nie stanowią pomocy państwa.

3. Pomoc przyznana przez Hiszpanię w ramach *środków 6 i 7*, o których mowa w motywach od 21 do 25 powyżej, na podstawie której oferuje się szkolenie ustawiczne pracowników oraz utrzymuje się zatrudnienie pracowników sektora tekstylnego i odzieżowego w zaawansowanym wieku, jest zgodna ze wspólnym rynkiem w myśl art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Hiszpanii.

Sporządzono w Brukseli dnia 24 marca 2009 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji